

HET WEER DAT IN DE WAR WAS

Een theatervoorstelling voor kinderen

door

KATARINA MARTYNOWSKI

TONEELFONDS J. JANSSENS B.V. – 2000 Antwerpen

Tel: 03 366 44 00

E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Website: www.toneelfonds.be

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **HET WEER DAT IN DE WAR WAS** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties, Facebook en eventuele andere publicaties de volledige titel(s) en naam van de oorspronkelijke auteur: **KATARINA MARTYNOWSKI** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van Toneelfonds J. Janssens bv.

Wettelijk depot D/2025/0220/047
ISBN 9789038518299

Copyright: © 2025 Toneelfonds J. Janssens bv

Internet: www.toneelfonds.be
E-mail: bestellen@toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (YouTube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen.

Tekst- en datamining voor gebruik en training van kunstmatige intelligentie is uitdrukkelijk niet toegestaan. All rights reserved, including those for tekst- and datamining for AI training and simular technologies

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij **TONEELFONDS JANSSENS te Antwerpen**

Telefoon 03 366 44 00

Website: www.toneelfonds.be

Email: rechten@toneelfonds.be

IBAN: BE37 3631 4081 3728 BIC: BBRUBEBB

Geen enkele andere instantie dan TONEELFONDS JANSSENS heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Aanvraag vergunning tot opvoering:

Aankoop van minimaal 7 tekstboekjes bij de uitgever.

Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be.

Zie ook de brief, welke u bij aankoop van de scripts heeft ontvangen (tevens bewijs van aankoop tekstboekjes bij uitgever), of informeer ons via de mail/per post. Bij vragen kunt u bij ons informeren. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens. Eventueel extra voorstellingen dienen uiterlijk 1 dag voor de dag van de opvoering te worden aangegeven.

U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Aanvraag vergunning tot HER-opvoering(en):

1. Gebruik bij voorkeur de aanvraag module op www.toneelfonds.be of via de mail/per post met uw gegevens naar Toneelfonds Janssens. Uw aanvraag dient tenminste **vier weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van Toneelfonds Janssens

2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% boete worden verhoogd. Het tarief wordt met boete verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen vier weken voorafgaand aan de voorstelling. Algemene voorwaarden zie www.toneelfonds.be.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

Rechten NEDERLAND: I.B.V.A. HOLLAND BV, afd. Auteursrechten, Postbus 363, 1800 AJ Alkmaar Telefoon (072) 5112135 – info@ibva.nl.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

PERSONAGES

(7 spelers)

De **ZOMER** straalt en geniet op grootse wijze van kleine dingen. Ze is goedlachs en leeft alsof ze niets te verliezen heeft. Ze praat veel, soms te veel. De spotlight is haar lieveling.

De **HERFST** ziet er nors uit, maar is uitermate vriendelijk. Hij filosofeert graag en geeft op de meest klungelige wijze de grootste levenslessen mee.

De **WINTER** heeft een stil karakter. Hij spreekt weinig, maar wanneer hij dat doet, zijn zijn woorden bedachtzaam, krachtig en in rijm. De WINTER houdt van rust, stilte en de kalmte.

De **LENTE** is als een fris groen blad. Ze heeft een uitbundig, altijd blij karakter. Ze is een spring-in 't veld en laat iedereen zien hoe mooi de wereld is. Een welgekomen oppepper na de lange WINTER.

De **SEIZOENARBEIDERS** (gespeeld door 3 of meer personen, in deze versie geschreven voor het minimum) is een gezelschap klussers van het bedrijf 'De seizoenarbeiders, voor alle klussen door weer en wind'. Ze bedienen het decor. Ze zorgen voor het vallen van bladeren en het dwarrelen van sneeuw. Ze praten niet, want tijdens een voorstelling moet je stil zijn natuurlijk. Ze worden een gimmick op zichzelf, want ze zijn ook niet echt van de handigsten. Bekijk het als een lichte vorm van commedia dell'arte.

Je kan heel ver gaan in het uitwerken van hun rol, maar hun rol kan ook heel subtiel zijn. In onze eerste opvoering speelde een van onze seizoenarbeiders drum en gitaar en zorgde zodoende ook voor een muzikale soundscape. In deze versie van het script, wordt summier (!) beschreven hoe wij deze rollen (drie) invulden.

DECOR

Een buitenbank, zoals in een park. De seizoenarbeiders zorgen tijdens de voorstelling voor de aankleding. Alle benodigdheden staan verzameld achteraan het podium, alsof het net uit een camionette gehaald is. Met de juiste lichtstanden kunnen alle sferen gezet worden. Eenvoud siert.

INSTEEL

Zoals dat gaat geven de seizoenen viermaandelijks de weersfakkel aan elkaar door, ze maken een praatje, blijven niet lang, hetzelfde, keer op keer. Maar op een dag blijft LENTE iets te lang hangen. Zo lang, dat ze de HERFST ontmoet en de WINTER ook de ZOMER. Dat is eerst spannend en dan vooral gezellig. Tot wanneer de WINTER besluit om plots te sneeuwen hoewel het eigenlijk aan

de ZOMER was om warmte te verspreiden. De HERFST doet er nog een schepje bovenop en begint te regenen. Het weer is in de war. Er is ruzie die maar best zo snel mogelijk opgelost wordt.

De voorstelling is geschreven uit het standpunt van de seizoenen. Zij volgen het script en we zien wat er gebeurt als er plots een fout in het script staat. Zonder het niet altijd even klimaatvriendelijk gedrag van de mensheid op aarde aan te raken, laten we zien dat het best is om de aarde zo goed mogelijk te verzorgen zodat de seizoenen een voor een kunnen shinen.

Scènes

0. De intro
1. De ZOMER
2. De HERFST
3. De WINTER
4. De LENTE
5. De war
6. De ruzie
7. De bewustwording
8. De end

De intro

(Wanneer de mensen aankomen aan de plek waar de voorstelling doorgaat, staat er een busje geparkeerd met daarop een sticker met 'De seizoenarbeiders, voor alle klussen door weer en wind'. De kofferdeuren staan open. De seizoenarbeiders zijn net aan 't schaften. Sommigen zitten op hun frigobox, sommigen op de bank die straks zal dienen in de voorstelling. Er zijn thermosflessen en dik belegde boterhammen. Eten wordt gemorst. Voorbijgangers worden begroet met een vriendelijke knik.

De seizoenarbeiders zullen de laatste decorstukken zichtbaar naar de podiumzaal brengen. Dat kan door bijvoorbeeld een foyer of dezelfde route die ook de theatergangers naar de zaal brengen. Dat gebeurt met ophef en geknoei, niet met woorden, wel met gegrom en lachjes van verontschuldiging. Wanneer ze bijna alles (de bank wordt iets later binnengebracht) hebben verhuisd, manen ze het publiek aan om de podiumzaal mee te betreden en plaats te nemen.

Wanneer iedereen binnen is, zetten ze ook de zitbank op het podium. Met millimeterwerk wordt ze op exact de juiste plek gepositioneerd. Hoog tijd voor een pauze voor de seizoenarbeiders, het spektakel kan beginnen.

1. De ZOMER

(ZOMER komt op, vindt dat de bank in de weg staat, knipt met de vingers naar de seizoenarbeiders die de bank even verschuiven, loopt verder en gaat vooraan aan het podium staan. ZOMER staat te kijken naar het publiek, te glunderen, te stralen en steekt dan van wal.)

ZOMER: Ik ben de zon.

Ziet ge 't?

Ze zeggen dat ik nogal kan stralen.

Ze zeggen ook dat ik best warm ben.

Ze zeggen ook dat ik soms nogal fel kan zijn.

En soms ook een beetje té fel.

Ik vind nu zelf dat dat allemaal goed meevalt.

Maar ja, wie ben ik natuurlijk.

Oh ja, ik ben de zon.

(alsof ze een geheim vertelt, luid fluisterend)

Ik ben niet echt de zon, hé.

Ik spéél de zon.

't Is hier een toneel.

Dat is hier allemaal niet echt.

Jullie zijn wel echt natuurlijk.

Denk ik.

(voelt aan een kind)

Ja! Echt!

En ik ook. Ik ben ook echt.

En de vloer is echt.

En oooh...

(wijst vol bewondering naar het plafond)

Het plafond! Da's ook echt.

Maar ik ben dus niet écht de zon.

Waar de echte zon dan is?

Die is buiten.

Ahum, die is "buiten".

(Op de woorden tussen de " legt ZOMER de nadruk. Ze knipt met haar vinger naar een seizoenarbeider en gebaart hem een gordijn open te schuiven om te laten zien dat de zon buiten schijnt. Een lichtstraal valt op het podium.)

De échte zon hangt rustig te schijnen,

ver weg in de ruimte.

Veel te ver weg om op welke manier ook tot hier te komen

en zelf mee te komen spelen.

(ZOMER knipt opnieuw met haar vinger naar een seizoenarbeider om het gordijn weer te sluiten.)

De zon kan trouwens niet goed teksten onthouden.

Dat heb ik maar van horen zeggen, hoor.

Dus 't is misschien ook gewoon beter dat ik de zon speel.

Moet ik trouwens eens iets grappigs vertellen?

Daar heb ik wel mijn brochure voor nodig.

Ahum, daar heb ik dus wel "mijn brochure" voor nodig.

(ZOMER knipt opnieuw met haar vinger naar een seizoenarbeider om haar brochure te bezorgen. Een seizoenarbeider begint naarstig naar de brochure te zoeken.)

In die "brochure" staat geschreven wat ik moet doen. Hier, net boven deze zin staat dan tussen haakjes: De zon zoekt haar "brochure". Dus wat ben ik aan 't doen? Ik zoek mijn "brochure".

(Hier een voorbeeld van hoe de seizoenarbeiders de voorstelling extra kleur kunnen geven met een ludiek tussenstuk, dit alles zonder woorden: Eindelijk

vindt een van de seizoenarbeiders de brochure en geeft ze aan ZOMER, maar ondersteboven. Dit is 'de dommerik'. De muzikale seizoenarbeider, die kan doorgaan als 'de slimmerik', komt afgelopen met een keyboard op batterijen, hij verontschuldigt zich zichtbaar aan ZOMER en begint een cartoonesk 'wachtmuziekje' te spelen. Op dat moment verandert het licht van de scène in werkelijk, om zo even volledig te breken met de 'theatersfeer', er moet namelijk 'iets technisch opgelost worden'. De slimmerik wenkt met een blik en nekzwaai de derde seizoenarbeider, de flauwe plezante, om de dommerik te helpen met het omdraaien van de brochure. Dat zorgt voor een onnozel tafereel waar kinderen heel erg om lachen, weten we ondertussen. Wanneer de brochure in de juiste richting wordt aangeboden aan ZOMER volgt een boemboempetsjing uit het keyboard. De seizoenarbeiders maken een nederige buiging, verdwijnen weer naar het achterplan en het licht verandert weer in het speellicht van ZOMER.)

Mijn brochure dus.

Wat ik dus wilde zeggen, dat grappig dingetje:

De eerste woorden van dit toneelstuk

die in de brochure staan zijn:

Tussen haakjes, "de zon komt op".

...

(duidend op zichzelf) De zon komt op.

(duidend op de zon buiten) En buiten ...

(ZOMER knipt opnieuw met haar vinger naar een seizoenarbeider om het gordijn weer te openen. Ze duwt ondertussen ook de brochure in z'n handen. Hij zet ze op een pupiter aan de rand van het podium.)

Daar komt de zon ook op! Ah ja, dat is wat de zon doet. Opkomen. De zon daarbuiten komt op. En ik, ik kom ook op. Ik vind dat heel schoon.

(ZOMER knipt weer met haar vinger naar een seizoenarbeider - die ondertussen maar weer net op was gaan zitten - om het gordijn weer te openen.)

Jullie ook?

Vinden jullie dat ook schoon?

Of vinden jullie dat raar?

Vinden jullie mij raar?

(begint licht beschaamd te razen)

Ge moogt mij raar vinden,

(beseft haar belang)

maar weet dat jullie mij nodig hebben, hé!

Ik ben belangrijk, hé!

Voor jullie vitamine D en zo.

En ik ben ook belangrijk voor de planten.
Want zonder zon, geen groeiende planten.
Geen groeiende planten, geen bloemen.
Geen bloemen, geen bijen.
Geen bijen, geen honing.
Geen honing, geen eten.
Geen eten, geen sche...

...

(beschaamd)

Oh, sorry.

Sorry.

Ik kan ook heel vurig zijn.

En ze zeggen ook dat ik veel praat.

Misschien moet ik even stoppen met praten.

Gewoon even zwijgen en schijnen.

Da's ook iets dat acteurs goed kunnen:

De schijn hoog houden.

Schone schijn dus.

Bon

Even zwijgen en schijnen dus.

...

Schijn ...

Sch- ssst

S- sst

...

2. De HERFST

(HERFST komt op, hij kijkt naar de schijnende ZOMER, glimlacht, gaat op de bank zitten en slaat z'n krant open. Na wat geblader, verschijnt er een pagina met een gat in. HERFST merkt door het gat het publiek op. Hij steekt z'n hoofd nog wat verder door het gat in de krant en bestudeert het publiek grondig.)

HERFST: Hallo...

Jullie lachen?

Hebben jullie nog nooit een krant gezien, misschien?

Of iemand die de krant leest?

Ik lees de krant elke dag.

De krant is veel gezegd.

Ik lees elke dag het weerbericht in de krant.

Dat knip ik dan uit.

(HERFST haalt z'n hoofd uit het krant en begint ze netjes op te plooien.)

Dan vouw ik er een prop van en die steek ik dan in mijn mond.

Ik kauw erop en slik 'm door.

Het papier gaat dan naar m'n buik.

Maar de letters, de letters die op dat papier staan,
die gaan naar mijn hersenen.

En zo weet ik wanneer ik moet komen.

Wanneer de ZOMER op z'n einde loopt.

Wanneer de bloemen bijna uitgebloeid zijn.

Wanneer de warmte van de zon

haar hoogtepunt ruimschoots gepasseerd is..

Dan weet ik wanneer ik hier, naar dit bankje moet komen.

Gek hé?

Maar zo werkt het.

En als ik het goed heb

(voelt aan z'n hoofd) is vandaag de dag gekomen,

waarop ik het moet overnemen van de ZOMER.

(HERFST staat op van de bank.)

Ik ben de HERFST, trouwens.

Maar dat hadden jullie misschien al door?

En dat is de ZOMER, dat hadden jullie ook al door zeker ...

Ze heeft waarschijnlijk gezegd dat ze 'de zon' was?

Ja?

Ze is eigenlijk de ZOMER.

Maar ja, ZOMER/zon

Zon/ZOMER

Zomaar een ZOMER

Zomaar een ZOMERzon

Zonder zon geen ZOMER

Potato potato

Tomato tomato

Ananas ananas

Mojito mosjieto

Ibiza Ibiza (aai-bie-tha)

(Kijkt naar ZOMER met een glimlach.)

Ze schijnt schoon, hé?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneelfonds.be de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

bestellen@toneelfonds.be

03 3664400

